อนุชิต ต้มณีจินดา.
ภาษา (ศาสตร์) กับสังคมและการสอน.
1. ภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา. 2. ภาษา -- การศึกษาและการสอน.
3. ภาษาศาสตร์. 4. ภาษาอังกฤษ -- สังคม.

P40
ISBN 978-616-602-043-4

ลิขสิทธิ์ของ **ดร.อนุชิต ต้มณีจินดา**
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 เดือนสิงหาคม 2566
จำนวน 100 เล่ม

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย**สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**
ท่าพระจันทร์: อาคารธรรมศาสตร์ 60 ปี ชั้น U1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ถนนพระจันทร์ กรุงเทพฯ 10200 โทร. 0-2223-9232
ศูนย์รังสิต: อาคารโดมบริหาร ชั้น 3 ห้อง 317 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
โทร. 0-2564-2859-60 โทรสาร 0-2564-2860
http://thammasatpress.tu.ac.th, e-mail: unipress@tu.ac.th

พิมพ์ที่**โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์**

แบบปกโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์เมธาวี โหละสุต

พิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนมกราคม 2566 จำนวน 100 เล่ม
พิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนมกราคม 2566 จำนวน 180 เล่ม (พิมพ์เพิ่มครั้งที่ 1)
พิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนมกราคม 2566 จำนวน 100 เล่ม (พิมพ์เพิ่มครั้งที่ 2)
พิมพ์ครั้งที่ 2 เดือนสิงหาคม 2566 จำนวน 100 เล่ม

ราคาเล่มละ 250.- บาท

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□.indd 4 16/8/2566 BE 15:20

สารบัญ

คำนิยม *(9)*

คำนำ *(14)*

กิตติกรรมประกาศ *(16)*

บทที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับภาษา **1**

1.1 นิยามของภาษา 2

1.2 คุณสมบัติของภาษา 4

1.3 หน้าที่ของภาษา 8

บรรณานุกรม 13

บทที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับภาษาศาสตร์และภาษาศาสตร์ประยุกต์ **15**

2.1 นิยามของภาษาศาสตร์ 16

2.2 สาขาย่อยของภาษาศาสตร์ 19

2.3 นิยามของภาษาศาสตร์ประยุกต์ 22

2.4 ประเด็นน่าสนใจเกี่ยวกับภาษาศาสตร์และ
ภาษาศาสตร์ประยุกต์ 24

2.4.1 สัทอักษร 24

2.4.2 การถ่ายถอดอักษรจากภาษาอังกฤษเป็น
ภาษาไทย 26

2.4.3 วัจนปฏิบัติศาสตร์ 29

2.4.4 ปัญหาของคุณวุฒิภาษาศาสตร์ 30

บรรณานุกรม 31

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□.indd 5 16/8/2566 BE 15:20

บทที่ 3 ภาษา การสื่อสาร และสังคม 33

3.1 ภาษาศาสตร์ (เชิง) สังคม 34

3.2 การสื่อสารและวิธีการสื่อสาร 37

3.3 ประเด็นน่าสนใจเกี่ยวกับภาษาและการสื่อสาร ที่สัมพันธ์กับสังคม 42

3.3.1 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและแนวทาง การศึกษาภาษา 42

3.3.2 การกลายเป็นคำนามสามัญในภาษาอังกฤษของ คำว่า “ผัดไทย” 46

3.3.3 การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ : “เขียน” “ทาน” และ “literature” 48

3.3.4 การเปลี่ยนแปลงชื่อเมืองหลวง 53

3.3.5 การเปลี่ยนแปลงภาษาของวัยรุ่น 55

3.3.6 อำนาจของภาษา 66

3.3.7 ภาษา ความคิด และสังคม 72

3.3.8 อภิวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Metapragmatics) 75

3.3.9 ภาษากับวัฒนธรรม : “การกล่าวออกตัว” และ “การถ่อมตัว” 78

3.3.10 “ไกลแค่ไหนคือใกล้” : เมื่อภาษาสัมพันธ์ กับความรู้สึกของผู้ใช้ 81

3.3.11 “ความเงียบ” กับ “การสื่อสาร” 82

3.3.12 ภาษาอังกฤษและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม 85

3.3.13 สตรีนิยม (Feminism) กับแนวคิดเชิงวิพากษ์ (Critical perspective) 87

3.3.14 การวิพากษ์วิจารณ์การสื่อสารของผู้อื่น 91
บรรณานุกรม 93

บทที่ 4 พหุพลวัตภาษาอังกฤษโลก 100
4.1 บทบาทของภาษาอังกฤษ 101
4.2 พหุพลวัตภาษาอังกฤษโลกและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง 102
4.3 ภาษาอังกฤษในประเทศไทย 109
4.4 ประเด็นน่าสนใจเกี่ยวกับพหุพลวัตภาษาอังกฤษโลก 114
4.4.1 ความเข้าใจผิดเรื่องภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลาง 114
4.4.2 จากการเป็น “ผู้เรียน” ภาษาอังกฤษสู่การเป็น “ผู้ใช้” ภาษาอังกฤษ 117
4.4.3 ภาษาอังกฤษของผู้ว่า กทม. “ชัชชาติ” : มุมมองจากการใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลาง 119
4.4.4 ความหลากหลายของภาษาอังกฤษและการรู้จักเลือก : กรณีของ “Uncle Roger” 122
4.4.5 ภาษาอังกฤษมาตรฐานกับความย้อนแย้งของทฤษฎีและชีวิตจริง 125
4.4.6 ภาษาอังกฤษไม่มาตรฐาน 128
4.4.7 ภาษาอังกฤษลูกผสม 130
4.4.8 การทดสอบภาษากับแนวคิดภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลาง 132

4.4.9 การกลายเป็นสินค้าของภาษาอังกฤษ 133
4.4.10 ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาโลกและ
ผลกระทบที่เกิดขึ้น 134
4.4.11 ภาษาอังกฤษจะดีขึ้นเมื่อประกาศให้
ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการของ
ประเทศไทย ? 136
บรรณานุกรม 139

บทที่ 5 การเรียนรู้ภาษาและการจัดการเรียนการสอน 142
5.1 การเรียนรู้ภาษา 143
5.2 การสอนภาษาและนโยบายภาษา 146
5.3 ประเด็นน่าสนใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาและ
การจัดการเรียนการสอน 151
5.3.1 นกพูดภาษาคน 151
5.3.2 การใช้ภาษาที่หนึ่งหรือภาษาแม่กับการเรียน
ภาษาต่างประเทศ 152
5.3.3 สอนหรือไม่สอนไวยากรณ์ 156
5.3.4 การศึกษาเงา 160
บรรณานุกรม 163

ดัชนี 166
ประวัติผู้เขียน 170